

VIJEĆU GRAĐEVINSKOG FAKULTETA

Podgorica

Na osnovu odluke Vijeća Građevinskog fakulteta br. 813, od 04.06.2013. godine, imenovani smo u Komisiju za ocjenu magistarskog rada kandidata Slobodana Inića, dipl.inž.građ., studenta magistarskih studija Građevinskog fakulteta, studijski program Građevinarstvo, smjer Menadžment i tehnologija građenja.

Nakon pregleda magistarskog rada i ostale potrebne dokumentacije predviđene Statutom Univerziteta Crne Gore, podnosimo sljedeći

IZVJEŠTAJ

o ocjeni magistarskog rada kandidata Slobodana Inića, dipl.inž.građ.

Naslov magistarske teze je:

ANALIZA UTICAJA MODELA UGOVORA NA NIVO RIZIKA U REALIZACIJI INVESTICIONIH PROJEKATA NA DRŽAVNIM PUTEVIMA U CRNOJ GORI

Struktura rada

Magistarski rad je prezentiran na 127 strana formata A4, sadrži 7 slika i 15 tabela.

Rad obuhvata predgovor, izvod na crnogorskom i engleskom jeziku, pet poglavlja, zaključak, literaturu koja sadrži 54 reference i 2 priloga.

Naslovi poglavlja su:

1. Uvod
2. Teorijske postavke upravljanja rizikom u investicionim projektima
3. Ugovori o građenju
4. Studija slučaja: realizacija investicionih projekata na državnim putevima u periodu 2006-2015. godine
5. Prijedlog unapređenja modela ugovora za poboljšanje efikasnosti
6. Zaključak

Postavljeni cilj istraživanja

Postavljeni cilj istraživanja bio je utvrđivanje uticaja modela ugovora o građenju na nivo rizika u realizaciji investicionih projekata na državnim putevima u Crnoj Gori, kako bi se mogla predložiti adekvatna unapređenja primjenjivanih modela koja bi poboljšala efikasnost ovih projekata.

Značaj postavljenog cilja istraživanja proističe iz činjenice da je gustina mreže državnih puteva (0,13 km/100km²), jedna od većih u regionu, ali da stanje održavanja ovih puteva u periodu od 1993. godine nije bilo na zadovoljavajućem nivou, pa su od 2006. godine pojačana ulaganja u

intenzivno investiciono i redovno održavanje državnih puteva i izgradnju novih. U periodu od 2006. do 2015. godine koji je posebno analiziran, realizovan je 241 ugovor ukupne investicione vrijednosti od cca 355 miliona eura (bez ugovora za izvođenje radova na autoputu).

Loša procjena i raspodjela rizika između učesnika u projektu umanjuje efikasnost realizacije projekta, što za posljedicu ima prekoračenje budžeta, rokova i odstupanja od projektovanog kvaliteta. Raspodjela rizika između ugovornih strana vrši se na osnovu mogućnosti svake od njih da upravlja rizicima i definiše se ugovorom kroz utvrđivanje prava i obaveza svih učesnika u projektu, a odabirom pravilne forme ugovora teži se smanjenju rizika koji mogu ugroziti realizaciju ovih projekata.

U tom smislu je definisana i hipoteza ovog rada da je u postojećim uslovima realizacije projekata izgradnje, rekonstrukcije i održavanja državnih puteva u Crnoj Gori (kratki rokovi, relativno niske cijene projektovanja i građenja, široko otvoreno tržište, obavezna primjena Zakona o javnim nabavkama i sl.) kroz pravilan izbor modela ugovora sa jasno definisanom raspodjelom rizika, moguće povećati efikasnost i ekonomičnost projekta.

Primijenjene metode

U radu su primijenjene metode analize i sinteze, izvršena studija slučaja i realizovan intervju sa relevantnim učesnicima analiziranih projekata, na osnovu čega su identifikovani problemi i formulisani predlog za unapređenje modela ugovora sa aspekta povećanja efikasnosti projekata.

Kratak prikaz rada

U radu je dat prikaz specifičnosti primjene modela ugovora na oblast izgradnje rekonstrukcije i održavanja državnih puteva u Crnoj Gori, kao i predlog unapređenja najčešće primjenjivanih modela ugovora o građenju u ovoj oblasti.

U uvodnom dijelu je dat osvrt na trenutno stanje putne infrastrukture Crne Gore čija se vrijednost procjenjuje na oko 3 milijarde eura. Okosnicu mreže čine magistralni putevi M-2 (Debeli brijeg-Podgorica-Berane-Dračenovac) sa krakima M-21 (Barski most -Bijelo Polje- Ribarevina) i M - 2.3 (Podgorica -Cetinje- Budva) i M - 2.4 (Petrovac-Bar-Ulcinj-Sukobin) i magistralni put M - 18 (Šćepan Polje-Nikšić-Podgorica-Božaj), a započeta je i izgradnja prioritetne dionice autoputa Bar-Boljare.

U drugom poglavlju razmatrane su teorijske postavke upravljanja rizikom u investicionim projektima, u kontekstu zakonskog okvira koji ima značajan uticaj na izgradnju, rekonstrukciju i održavanje državnih puteva. Detaljnije su u tom smislu prikazani Zakon o uređenju prostora i izgradnji objekata i Zakon o javnim nabavkama.

U trećem poglavlju rada prikazani su različiti tipovi i modeli ugovora o građenju koji se mogu primijeniti i na oblast koja je analizirana ovim radom. Pomenuti su ranije primjenjivani modeli ugovora i ugovorna dokumentacija za izgradnju puteva, koju je sedamdesetih godina prošlog vijeka pripremio Fond za izgradnju puteva, i savremeni FIDIC modeli ugovora. Razmotrene su i raspoložive ugovorne strategije koje se u osnovnom razlikuju po finansijskom riziku kom su izloženi investitor i izvođač, po stepenu uključenosti investitora u fazu projektovanja i građenja i unutrašnjoj hijerarhiji na projektu.

Četvrto poglavlje prikazuje studiju slučaja koja je obuhvatila period realizacije aktivnosti na izgradnji, rekonstrukciji i investicionom održavanju državnih puteva od 2006. do 2015. godine.

U studiji su detaljno opisane procedure i analizirani modeli ugovora koji se u ovoj oblasti primjenjuju od strane Direkcije za saobraćaj, i navedeni problemi koji su dovodili do kašnjenja i/ili prekoračenja budžeta na projektima u posmatranom periodu. Intervjuisanjem relevantnih učesnika projekata dobijeni su podaci i izvedeni zaključci o najčešćim uzrocima kašnjenja, odnosno prekoračenja budžeta.

U petom poglavlju je dat predlog unapređenja modela ugovora koji bi trebalo da doprinese povećanju efikasnosti u realizaciji projekata, sa fokusom na najznačajnije faktore rizika koji su prepoznati u studiji slučaja. Za rješavanje problema (rizika) u vezi tehničke dokumentacije i problema (rizika) koji su vezani za internu organizaciju učesnika u procesu, predložene su konkretne mjere u pogledu modela ugovora kojima bi se rizik na realizaciji projekata mogao umanjiti.

U poglavlju šest su sumirani zaključci i rezultati sprovedenih analiza i date preporuke za unapređenje modela ugovora koji se koriste u realizaciji investicionih projekata na državnim putevima.

Dobijeni rezultati i zaključci o realizovanim istraživanjima

Nakon pregledanog magistarskog rada i analize dobijenih rezultata Komisija konstatuje sledeće:

- Kandidat je u izradi rada kompetentno primjenio znanja stečena na osnovnim i poslijediplomskim studijama Građevinskog fakulteta, naročito znanja iz oblasti menadžmenta i upravljanja projektima, aktivno ih koristeći u rješavanju postavljenog problema. Dugogodišnje radno iskustvo kandidata na ovim poslovima doprinijelo je kvalitetu rada.
- U radu je obrađena aktuelna tema koja se tiče realizacije investicionih projekata na državnim putevima u Crnoj Gori. Ukazano je na značaj koji ima primijenjeni model ugovora na nivo rizika i efikasnost realizacije ovih projekata. Sistematizovani su problemi do kojih dolazi tokom realizacije po postojećem modelu ugovora i predložene mjere za njegovo unapređenje. Ovaj rad može doprinijeti primjeni adekvatnijih modela ugovora, kako bi se efikasnije trošila značajna budžetska sredstva koja se ulažu u investicione projekte na državnim putevima u Crnoj Gori.

Na osnovu izloženih nalaza, komisija sa posebnim zadovoljstvom predlaže Vijeću Građevinskog fakulteta da rad pod naslovom: „**ANALIZA UTICAJA MODELA UGOVORA NA NIVO RIZIKA U REALIZACIJI INVESTICIONI PROJEKATA NA DRŽAVNIM PUTEVIMA U CRNOJ GORI**“, kandidata Slobodana Inića, dipl.inž. građ., prihvati kao magistarski rad.

U Podgorici, 19.aprila 2018.godine

УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ			
ГРАЂЕВИНСКИ ФАКУЛТЕТ - ПОДГОРИЦА			
Примљено 25.04.2018.			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вриједност
	571		

Komisija:

Prof. dr Miloš Knežević, dipl.inž.građ.

Doc. dr Snežana Rutešić, dipl.inž.građ.

Prof. dr Nenad Ivanišević, dipl.inž.građ

Na osnovu člana 64. Statuta Univerziteta Crne Gore i člana 29. stav 3. Pravila studiranja na postdiplomskim studijama, Vijeće Građevinskog fakulteta, na sjednici održanoj 26.04.2018.godine, donijelo je

ODLUKU
o imenovanju Komisije za odbranu magistarskog rada

Imenuje se Komisija za odbranu magistarskog rada Slobodana Inića, dipl.inž.građ., studenta magistarskih studija Građevinskog fakulteta – smjer Menadžment i tehnologija građenja, pod naslovom “Analiza uticaja modela ugovora na nivo rizika u realizaciji investicionog projekta na državnim putevima u Crnoj Gori”, u sastavu:

1. Prof. dr Miloš Knežević, dipl.inž.građ., redovni profesor Građevinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore.
2. Prof. dr Nenad Ivanišević, dipl.inž.građ., vanredni profesor Građevinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu.
3. Dr Snežana Rutešić, dipl.inž.građ., docent Građevinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

Datum i vrijeme odbrane magistarskog rada utvrdiće se rješenjem dekana Fakulteta.

- VIJEĆE GRAĐEVINSKOG FAKULTETA U PODGORICI -

DEKAN,

Prof. dr Srđa Aleksić

Na osnovu člana 64. Statuta Univerziteta Crne Gore i člana 29. Pravila studiranja na postdiplomskim studijama, Vijeće Građevinskog fakulteta na sjednici održanoj 26.04.2018.godine, donijelo je sljedeću

ODLUKU

Prihvata se Izvještaj Komisije o ocjeni magistarskog rada, autora Slobodana Inića, dipl.inž.građ., studenta magistarskih studija Građevinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore – smjer Menadžment i tehnologija građenja, pod naslovom “Analiza uticaja modela ugovora na nivo rizika u realizaciji investicionih projekata na državnim putevima u Crnoj Gori”.

- VIJEĆE GRAĐEVINSKOG FAKULTETA U PODGORICI -

DEKAN,

Prof. dr Srđa Aleksić